

Sarajevo, 15.01.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.01.2018.- 12.01.2018.

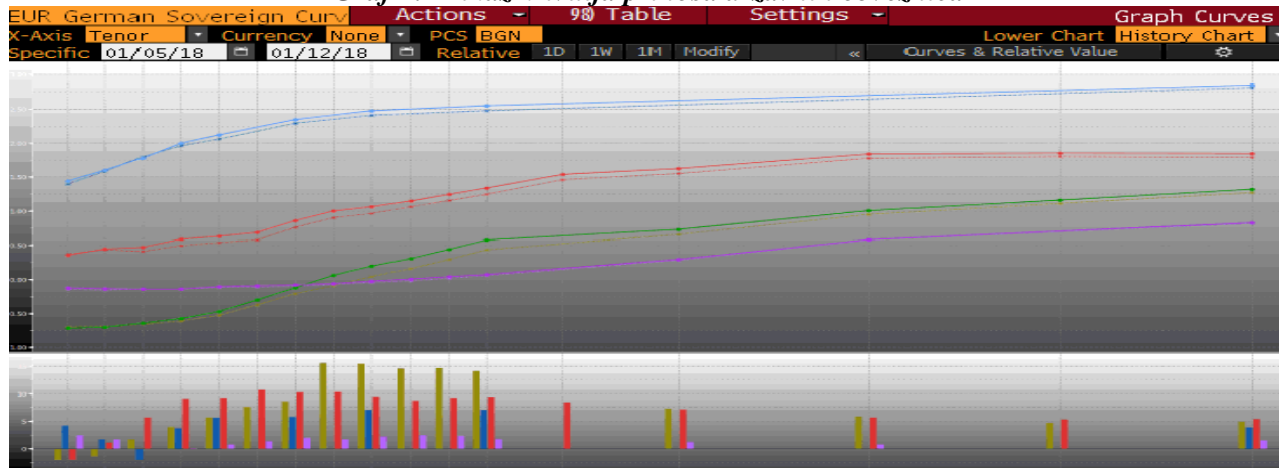
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan					
	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18			
2 godine	-0,61	-	-0,57	↗	1,96	-	2,00	↗	0,50	-	0,59	↗	-0,13	-	-0,13
5 godina	-0,21	-	-0,12	↗	2,29	-	2,35	↗	0,76	-	0,86	↗	-0,10	-	-0,08
10 godina	0,44	-	0,58	↗	2,48	-	2,55	↗	1,24	-	1,34	↗	0,06	-	0,08

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.1.18	-	12.1.18	
3 mjeseca	-0,579	-	-0,668	↘
6 mjeseci	-0,691	-	-0,705	↘
1 godina	-0,587	-	-0,574	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.01.2018. godine (pune linije) i 05.01.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su zabilježili rast tijekom trgovanja u utorak kada je objavljeno nekoliko pozitivnih ekonomskih pokazatelja za eurozonu. Također, izjava člana UV ECB Weidmanna da bi prema njegovom mišljenju bilo opravdano da se odredi konkretan datum za okončanje programa kupovina obveznica se odrazila na rast prinosa. Trend rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone je intenziviran u četvrtak kada je objavljen zapisnik s sjednice UV ECB iz prosinca na osnovi kojeg su tržišni sudionici zaključili da je na toj sjednici, ipak, raspravljano o budućim mogućim promjenama smjernica monetarne politike, koje bi se mogle desiti u ranoj fazi tekuće godine. Objavljivanje zapisnika, koje je utjecalo na rast očekivanja da trenutni rok provedbe programa kupovina obveznica (rujan) možda neće biti dodatno produžen, kao i povećana očekivanja o rastu referentne kamatne stope na kraju ove godine, je imalo utjecaj na rast prinosa njemačkih obveznica na najveće razine od srpnja prošle godine, te je najveći rast od 14 baznih bodova zabilježen kod desetogodišnjih obveznica. Na priličan rast prinosa ovih obveznica, pored navedenog, utjecaj je imala i aukcija novih desetogodišnjih njemačkih obveznica na kojoj je zabilježen

rast prosječnog prinosa na 0,54%, što je za 24 bazna boda više u usporedbi s prinosom koji je ostvaren na posljednjoj aukciji održanoj prije mjesec dana i predstavlja najveću razinu prinosa od aukcije održane u srpnju 2017. godine.

Predsjednik Europske komisije Juncker je pozvao članice EU da više doprinesu u zajednički proračun EU, te je zatražio od vlada članica da uklone trenutno ograničenje od 1% bruto dohotka EU, što predstavlja osnovu za obračun uplata, a sve s ciljem otklanjanja manjka sredstava od oko 13 milijardi EUR s kojim se ovaj proračun suočava nakon Brexita.

Austrija je emitirala desetogodišnje (0,554%) i tridesetogodišnje (1,477%), Nizozemska šestogodišnje (0,052%), a Italija trogodišnje (0,04%) i sedmogodišnje (1,35%) obveznice. Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije, Francuska je emitirala tromjesečne (-0,571%), šestomjesečne (-0,56%) i jednogodišnje (-0,557%), Belgija tromjesečne (-0,57%) i jednogodišnje (-0,546%), a Nizozemska šestomjesečne (-0,605%) trezorske zapise. ESM je emitirao tromjesečne trezorske zapise (-0,618%). S druge strane, Italija je po rekordno niskom prinosu od -0,42% emitirala jednogodišnje trezorske zapise, dok je Grčka, također, po znatno manjem prinosu od 0,99% emitirala tromjesečne trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SIJEČANJ	31,3	32,9	31,1
2.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	PROSINAC	114,8	116,0	114,6
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	PROSINAC	0,5	0,5	0,0
4.	Maloprodaja – EZ (G/G)	STUDENI	2,4%	2,8%	0,2%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	STUDENI	8,7%	8,7%	8,8%
6.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	STUDENI	11,0%	11,0%	11,1%
7.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	STUDENI	7,8%	8,7%	7,2%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	STUDENI	3,1%	3,2%	3,9%
9.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	4,4%	4,0%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	STUDENI	2,9%	3,0%	7,0%
11.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	STUDENI	21,3	23,7	18,9
12.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	STUDENI	-4,70	-5,69	-5,29
13.	GDP – Njemačka (G/G)	2017. godina	2,3%	2,2%	1,9%
14.	Bilanca proračuna/GDP - Njemačka (G/G)	2017. godina	1,1%	1,2%	0,8%
15.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	-4,22	-9,986
16.	Stopa inflacije – Nizozemska	PROSINAC	1,3%	1,2%	1,5%
17.	Stopa inflacije – Francuska	PROSINAC	1,3%	1,2%	1,2%
18.	Stopa inflacije – Španjolska	PROSINAC	1,3%	1,2%	1,8%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna povećani za 4 do 7 baznih bodova na tjednoj razini, te se prinosi dvogodišnjih američkih obveznica nalaze na najvišoj razini od 2008. godine, prinosi petogodišnjih obveznica na najvišoj razini od 2011. godine, a prinosi desetogodišnjih obveznica na najvišoj razini od ožujka prošle godine. Američki dionički indeksi su trgovanje u petak završili na rekordno visokoj razini, te je indeks Dow Jones završio trgovanje na razini od 25.803,19 bodova, indeks S&P 500 na razini od 2.786,24 boda, a indeks NASDAQ na razini od 7.261,062 boda. Istodobno, tečaj EURUSD je trgovanje u petak završio na najvišoj razini u posljednje tri godine.

Tijekom proteklog tjedna nekoliko Fedovih zvaničnika je davalo izjave, koje upućuju na to da među njima postoji podijeljenost o pitanju daljeg kretanja referentne kamatne stope, zbog različitih očekivanja kretanja stope inflacije. Predsjednik Fed iz Njujorka Dudley očekuje rast cijena u SAD tijekom ove godine, te je blago povećao svoje prognoze ekonomskog rasta. Ipak, upozorio je na to da bi umanjeње poreza na profit kompanija u kratkom roku potaklo ekonomski rast, ali bi u dužem roku moglo nepovoljno utjecati na kreditnu sposobnost SAD. Predsjednik Fed iz Čikaga Evans je izjavio tijekom proteklog tjedna da nije bio suglasan s odlukom FOMC-a da se na sastanku iz prosinca ovog tjela poveća referentna kamatna stopa, te da smatra da je trebalo sačekati barem do polovice tekuće godine, dok ne

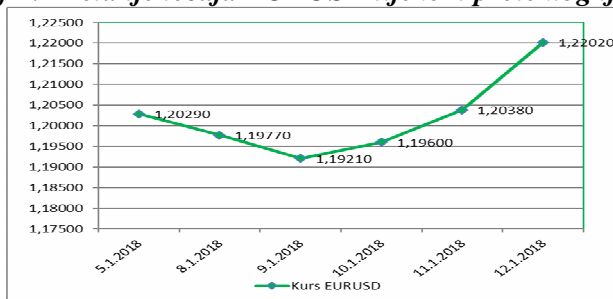
budu ublaženi čimbenici koji utječu na umanjeње stope inflacije. Njihov kolega iz Dalasa Kaplan je izjavio da očekuje da bi 2018. godina mogla biti veoma dobra godina za gospodarstvo SAD, kao i da očekuje rast zarada zaposlenih. Pored toga, on očekuje da će umanjeње poreza na profit kompanija povećati kapitalnu potrošnju u SAD.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	PROSINAC	2,1%	2,2%
2.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	3,0%	3,1%
3.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	PROSINAC	3,1%	3,3%
4.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	PROSINAC	-	3,1%
5.	Mjesečno stanje proračuna (milijarde USD)	PROSINAC	-26,0	-23,2
6.	Indeks maloprodaje (M/M)	PROSINAC	2,1%	2,2%
7.	Obujam potrošačkih kredita (milijarde USD)	STUDENI	18,00	27,95
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	06.SIJEČNJA	245.000	261.000
			261.000	250.000

Tečaj EURUSD je tijekom proteklog tjedna povećan s razine od 1,2029 na razinu od 1,2202, što je na tjednoj razini povećanje od 1,44%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Podaci objavljeni tijekom proteklog tjedna su pokazali da su potrošači u Velikoj Britaniji smanjili potrošnju tijekom Božića, što je, između ostalog, utjecalo na prvo smanjenje potrošnje na godišnjoj razini od 2012. godine, a očekuje se da će i vodeće kompanije isto učiniti tijekom 2018. godine. Kompanija Visa je objavila vijest da je osobna potrošnja u Velikoj Britaniji smanjena za 0,3% tijekom 2017. godine, nakon što se u obzir uzmu učinci inflacije, a što je prvi pad od 2012. godine.

Velika Britanija bi mogla da izgubi skoro 500.000 radnih mjesta, kao i 50 milijardi GBP investicija u narednih 12 godina, ukoliko ne uspije da postigne trgovinski sporazum s EU, prema izvješću koje je pripremljeno po nalogu gradonačelnika Londona Sadiqa Khana. Ekonomski konzultanti iz Cambridge Econometricsa, koji su sačinili izvješće, su u obzir uzeli pet različitih scenarija Brexita, od najtežih do najblažih, te su ih razdijelili kroz ekonomske utjecaje u devet industrija, od građevinarstva do financija. Studija je pokazala da ukoliko se ne postigne sporazum to će imati najlošije učinke po financije i profesionalne usluge, što bi značilo čak 119.000 poslova manje samo u ovim sektorima. Vođen ovakvim nalazima, gradonačelnik Khan je istakao da ukoliko Vlada nastavi s nespretnim pregovorima moglo bi se desiti da zemlja zabilježi izgubljenu deceniju nižeg rasta i niže zaposlenosti.

Časopis Sun je izvijestio da je ministar inozemnih poslova Johnson upozorio suradnike da je Brexit još uvijek daleko od sigurnog, te da se i dalje suočavaju sa značajnim preprekama za njegovu provedbu. Također, on je dodao da se i dalje nastavlja s prihvatanjem naredbi iz Brisela, te bi Velika Britanija mogla imati status u EU poput Norveške, a rezultati referenduma bi dokazali da su bili „potpuni gubitak vremena“. Ministar financija Hammond je izjavio da su lideri EU usmjereni na kažnjavanje Velike Britanije radije nego na iznalaženje i izgradnju post-Brexit trgovine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	PROSINAC	0,2%	-0,6%	0,3%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	STUDENI	1,8%	2,5%	4,3%
3.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	STUDENI	2,8%	3,5%	4,7%
4.	Građevinski sektor (G/G)	STUDENI	-1,0%	0,4%	-1,1%
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	STUDENI	-10,950	-12,231	-11,677
6.	NIESR procjena GDP-a	PROSINAC	0,5%	0,6%	0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,88644 na razinu od 0,88886, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3571 na razinu od 1,3728.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu je tijekom proteklog tjedna bilo uzdrmano odlukom BoJ da u sklopu redovnih operacija na otvorenom tržištu otkupi manju sumu državnih obveznica, što je pojačalo špekulacije među tržišnim sudionicima da se BoJ priprema na ublažavanje monetarnih stimulansa. U ovim operacijama, BoJ je reducirala otkup državnih obveznica dospijeća između 10 i 25 godina, kao i one koje dospijevaju između 25 do 40 godina, za po 10 milijardi JPY u odnosu na prethodnu operaciju.

Premijer Abe je pozvao guvernera BoJ Kurodu da nastavi s naporima koji potiču ekonomiju, ali je dodao da još uvijek nije odlučio da li će Kuroda biti imenovan na ovu funkciju još jedan mandat, odnosno narednih pet godina. Abe je 2013. godine imenovao Kurodu na poziciju guvernera BoJ, kako bi implementirao masivne kvalitativne i kvantitativne monetarne olakšice kao dio njegove politike popularno nazvane „Abenomics“. Mjere koje je Kuroda implementirao pomogle su u poticanju ekonomskog rasta, ali nisu uspjele da povećaju inflaciju ka ciljanoj razini od 2%.

Allen Sinai, predsjednik Decision Economics Inc, je izjavio da će ekonomija Japana tijekom ove godine premašiti očekivanja ekonomskog rasta, što će utjecati na BoJ da ublaži monetarne olakšice sredinom godine. Prema njegovom mišljenju, ekonomija Japana bi tijekom 2018. godine mogla bilježiti rast za 2%, dok bi tijekom 2019. godine taj rast mogao biti još snažniji i mogao bi iznositi 2,5%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

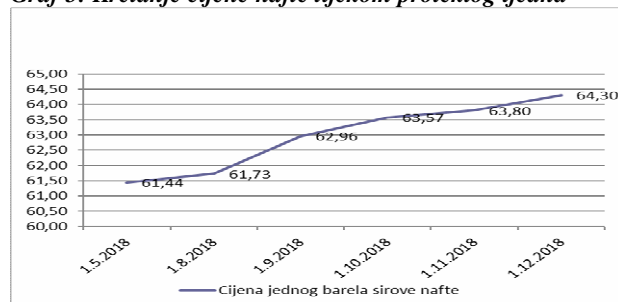
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje potrošača	PROSINAC	45,0	44,7	44,9
2.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	PROSINAC	-	1.264,3	1.261,2
3.	Vodeći indeks P	STUDENI	108,6	108,6	106,5
4.	Koicidirajući indeks P	STUDENI	117,9	118,1	116,4
5.	Tekući račun (u mlrd JPY)	STUDENI	1.836,1	1.347,3	2.176,4
6.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	STUDENI	310,6	181,0	430,2

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 136,02 na razinu od 135,50. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY smanjen s razine od 113,05 na razinu od 111,06.

NAFTA I ZLATO

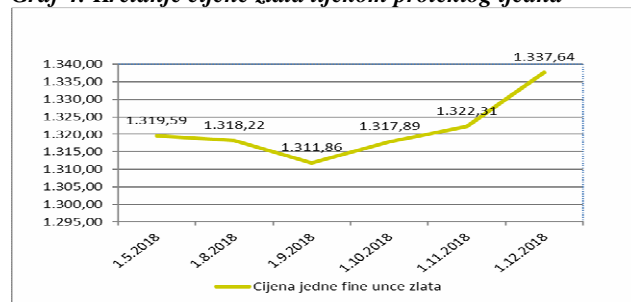
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,44 USD (51,08 EUR). Cijena ovog energenta je tijekom proteklog tjedna bilježila rast pod utjecajem činjenice da je i dalje zatvoren naftovod Forteis u Sjevernom moru, kao i zbog političkih tenzija u Iranu, te zbog špekulacija da bi SAD ponovo mogle uvesti sankcije ovoj zemlji. Pored toga, na tržištu ovog energenta dominiraju i mišljenja da bi globalno jačanje ekonomskog rasta moglo povećati tražnju za ovim energentom, kao i da će naponi zemalja koje sudjeluju u sporazumu o smanjenom obujmu proizvodnje ovog energenta utjecati na smanjenje zaliha nafte na globalnoj razini, odnosno na uravnoteženje ponude i tražnje za ovim energentom na svjetskom tržištu nafte. Doprinos rastu cijene nafte dala je i informacija da su u prvom tjednu siječnja američke zalihe smanjene za 4,9 milijuna barela, kao i da je u tom razdoblju zabilježeno smanjenje obujma prerade nafte u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 64,30 USD (52,70 EUR), što je najviša razina cijene nafte zabilježena u posljednje tri godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.319,59 USD (1.097,01 EUR). Početkom proteklog tjedna, aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera SAD je utjecala na blago smanjenje cijene jedne fine unce zlata. Budući da je cijena zlata tijekom proteklog tjedna pratila kretanje tečaja EURUSD, tijekom trgovanja u srijedu i do kraja tjedna cijena zlata je bilježila rast pod utjecajem deprecijacije USD. Značajni čimbenici koji su utjecali na ovakvo kretanje tečaja EURUSD i cijene zlata bili su objavljivanje zapisnika s posljednjeg sastanka UV ECB, što je utjecalo na rast očekivanja da trenutni rok provedbe programa kupovina obveznica (rujan) u eurozoni možda neće biti dodatno produžen, zatim informacije o mogućem formiranju njemačke Vlade, kao i objavljivanje podataka o usporenju rasta indeksa cijena u SAD. Cijena jedne fine unce zlata se nalazi na najvišoj razini od rujna 2017. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.337,64 USD (1.096,25 EUR), što je njena najviša razina u posljednja četiri mjeseca.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.